SADRŽAJ

IZLOŽBENI KALENDAR

Hrvatski izložbeni kalendar 2
Europske specijalke peradi 2
Europske specijalke golubova 3
Nacionalne izložbe EE Saveza 4

IZ UDRUGA

Udruga Nedelišće na sajmu poduzetništva 5
Prodajno pokazne izložbe u Ogulinu 7
Obilježba 25 godina rada i djelovanja "Fauna" Ivanec 9

IZLOŽBE

"Golub" Virovitica održao svoju 33. izložbu 12
Izložba malih životinja delničkog Pajdaša 14

AKTUALNO

Izvješće sa sjednice sekcije peradi Europskog Saveza u Puli 2. 5. 2008. 15
Izvješće sa sjednice Standard-komisije Sekcije peradarstva EE Saveza u Puli 1. 5. 2008. 18

GOLUBARSTVO

18. međunarodni susret golubara Nurnberg 21. ožujak 2008. god. 19
Bijeli golubovi - prizor koji je uvijek ponovno fascinira 21
Čisti i mješani nasljedni geni kod golubova 22
Debrecinski prevrtač 24
Državna izložba da ili ne? 25
Slavonski gaćani - nepravedni zapostavljeni 26
U posjetu uzgajatelju nikolajevskih visokoletača 27
Zadarski prevrtač 28
Prištinski prevrtač 29

PERADARSTVO

Mirosalv Radović uzgajatelj velikih brama 30
Perad na izložbi 34

KUNIĆARSTVO

Atraktivni bijeli kunići 38

ZAMORCI

Zamorci 41

PTIĆARSTVO

Crna točka - strah uzgajivača kanarinaca 42
Kanibalizam kod ptica 44
Zeba (Fringilla coelebs) 46

OGLASI

Oglas 48

IZLOŽBENI KALENDAR

HRVATSKI IZLOŽBENI KALENDAR

1. Borovo .....24. - 26. listopad 2008.
2. Virovitica.....**17. državna izložba** .....30. siječanj – 1. veljače 2009.
3. Donji Miholjac.....**4. državna izložba mladih** .....12. – 14. prosinac 2008.
4. Donji Miholjac.....**1. specijalka ml. dalmatinskih zimovki** ....12. – 14. prosinac 2008.
5. Donji Miholjac.....**1. specijalka ml. slavonskih gaćana** .....12. – 14. prosinac 2008.
6. Donji Miholjac..... **17. specijalka kingova -** sudac uz Amerike .....12. 14. prosinac 2008.
7. Belišće.....08. – 09. studeni 2008.
8. Križevci .....7. - 9. studeni 2008.
9. Branjin Vrh .....19.-21. prosinac 2008.
10. Virovitica .. **9. otvoreno ornitološko prvenstvo Slavonije i Baranje** ... 22. - 24. studeni 2008.

Europske specijalke peradi
Rassebezogene Europaschauen 2008 / 2009
Exposition des raçes 2008 / 2008
Breed specific European Show 2008 / 2009

- Hamburger und Zwerg-Hamburger: 01.-02. November 2008 in Hoya D.
- Rheinländer, Phönix, Onagadori, Ko Shamo, Yamato Gunkei und deren Zwerge: 21.-23. November 2008 in Köln D.
- Australorps und Zwerg-Australorps: 12.-14. Dezember 2008 in Enschede NL.
- Sussex, Orpington, Dorking und deren Zwerge: November 2008/Januar 2009 in Luxemburg.
- Seidenhühner und Zwerg-Seidenhühner: 23.-26.Oktober 2008 in Brügge B.

Europske specijalke golubova

Rassebezogene Europaschauen für Tauben in der Saison 2008/09

Expositions Européennes par races 2008/09

European shows for single breeds in the season 2008/09

a) 08./09.11.2008 Budapester Hochflieger, Debreciner Roller und Felegyhazaer Tümmler in
Debrecen (H)
b) 14./16.11.2008 Modena in Illkirch-Graffenstaden (F)
c) 21./23.11.2008 Kurzschnäbelige Mövchen in Köln (D)
d) 22./23.11.2008 Gimpeltauben in Zschorlau (D)
e) 28./30.11.2008 Lockentauben in Dortmund (D)
f) 28./30.11.2008 Figurita-Mövchen in Dortmund (D)
g) 28./30.11.2008 Spanische Kropftauben in Dortmund (D)
h) 28./30.11.2008 Englische Shortfaced Tümmler in Dortmund (D)
i) 28./30.11.2008 Arabische Trommeltauben in Deutschland (D)
j) 28./30.11.2008 Russische Tümmler in Dortmund (D)
k) 28./30.11.2008 Ringschläger in Dortmund (D)
l) 28./30.11.2008 Libanontauben in Dortmund (D)
m) 12./14.12.2008 Altholländische Tümmler in Enschede (NL)
n)10./11.01.2009 Székesfehérvárer Purzler, Budapester Kurze, Cegléder Kurze,
Siebenbürger Purzler, Siebenbürger Doppelkuppige Purzler, Timisburger Purzler in Székesfehérvár (H)

IZLOŽBENI KALENDAR

Nacionale izložbe članica EE Saveza
Nationaler Schaukalender 2008 / 09
(National shows for pigeons 2008 / 09)
(Expositions National 2008 / 09)

Belgien		
Malmedy	17./18.01.2009	Nationale Kleintierschau
Bosnien-Herzegowina	?	
Bulgarien		
Veliko Tarnovo	14./16.11.2008	Nationale Taubenschau
Dänemark		
Fredericia	10./11.01.2009	Nationale Taubenschau
Deutschland		
Hannover	18./19.10.2008	Deutsche Junggeflügelschau (Geflügel und Tauben)
Dortmund	28./30.11.2008	57. Deutsche Rassetaubenschau
Leipzig	05./07.12.2008	LIPSIA (Geflügel und Tauben)
Erfurt	12./14.12.2008	90. Nationale Rassegeflügelschau (Geflügel und Tauben)
Frankreich		
Gueugnon	15./18.01.2009	Nationale Taubenschau
Großbritanien		
Pickering/North Yorkshire	06./07.12.2008	Nationale Taubenschau
Italien		
Ascoli Piceno	17./18.01.2009	Nationale Taubenschau
Kroatien		
Virovitica	30.01 /1.02.2009	Nationale Kleintierschau (alle Sparten)
Mazedonien	?	
Niederlande		
Utrecht	18./21.12.2008	AVICORNI (Nationale Kleintierschau)
Norwegen		
Arendal	Jan. 2009	Nationale Taubenschau
Österreich		
Wels	13./14.12.2008	Nationale Kleintierschau (alle Sparten)
Polen	?	
Rumänien		
Clui Napoca	09./11.01.2009	Nationale Taubenschau
Schweden	?	
Schweiz		
Münchwilen	20./21.12.2008	Nationale Taubenschau
Giubiasco TI	17./19.01.2009	Jungtaubenausstellung
Serbien		
Novisad	12./14.12.2008	Nationale Rassegeflügelschau (alle Sparten)
Sombor	23./25.01.2009	Internationale Geflügelschau (alle Sparten)
Slowakei		
Kosice	25./26.10.2008	Jungtaubenschau
Nitra	05./07.12.2008	Nationale Kleintierschau (alle Sparten)
Slowenien	?	
Spanien	?	
Tschechien		
rag	21./23.11.2008	Nationale Kleintierschau (alle Sparten)
Ungarn		
Debrecen	08./09.11.2008	Jungtierschau (alle Sparten)
Dabas	13./14.12.2998	Nationale Kleintierschau (alle Sparten)
USA		
Lancaster. PA	08./10.01.2009	Nationale Taubenschau

UDRUGA NEDELIŠĆE NA SAJMU PODUZETNIŠTVA

Udruga uzgajivača malih životinja Nedelišće i ove godine je sudjelovala na međimurskom sajmu poduzetništva Mesapu 2008. sa pokazno prodajnom izložbom. Ove godine to je bilo jubilarno 10. put. Izloženo je bilo više od 120 eksponata. U dva dana kroz izložbu je prošlo preko 5000 posjetitelja.

Članovi udruge uzgajivača malih životinja Nedelišće na sajmu

DRUŽENJE U NEDELIŠĆU

Članovi udruge uzgajivača malih životinja Nedelišće organizirali su tradicionalni susret sa prijateljima društva uzgajivača malih životinja Međimurske lastavice iz D. Dubrave koji se sastaju već više od 15 godina. Ove godine u goste su pozvani i prijatelji iz Faune Ivanec. Na sportskom terenu ovaj put najbolji su bili uzgajivači Međimurske lastavice koji su osvojili prvo mjesto pobjedom nad Faunom Ivanec i nakon sedmeraca nad domaćinima Nedelišća. Drugo mjesto osvojili su domaćini i treće Fauna Ivanec. Nakon sporta druženje se nastavilo do kasnih sati. Prigoda je to da uzgajivači uz druženje i razgovore razmjene iskustva o uzgoju do sljedeće godine kada je domaćin Međimurska lastavica.

Veliki interes za izložbu

Izložba na sajmu

Petar Krištofić

Pobjednička ekipa Međimurska lastavica, D. Dubrava

Članovi udruge Nedelišće s gostima

Ekipa Fauna Ivanec

Ekipa domaćini Nedelišće

Članovi Udruge i gosti

DRUŠTVO UZGOJA MALIH ŽIVOTINJA " OGULINAC" IZ OGULINA

PRODAJNO POKAZNE IZLOŽBE U OGULINU

Društvo uzgajivača malih životinja "Ogulinac" organizira povodom dana grada Ogulina u dvorištu kule Frankopana pokazno- prodajne izložbe.

Još otkako je društvo osnovano 1996 god. redovno organiziraju godišnje 2 izložbe.

Prva izložba je u 9. mjesecu i ima prodajno - pokaznu namjenu, a u 12-tom mj. ocjenjivačka izložba. Cilj prve izložbe je da uveliča "Dan grada" i da okupi uzgajivače i udruge malih životinja iz okolnih mjesta. Izložba je besplatna za sve posjetitelje kao i raskošni ručak. Udruga se zahvaljuje svim sponzorima, a naročito Gradskom poglavarstvu grada Ogulina koje omogučava održavanje izložbe.

Posljednih godina ima mali broj izlagača izvan Ogulina zbog rigoroznih veterinarskih propisa koji ne dopuštaju uzgajivačima iz okolnih mjesta da uveličaju ovu izložbu. Na izložbi bude izloženo oko 100 kom. golubova; 70 kunića; 30 ptica te 40 peradi.

Društvo "Ogulinac" broji 42 člana, od toga 10 djece. Predsjednik društva je Zdravko Belina; dopredsjednik Tomo Bertović; tajnik Ivica Saloper i blagajnik je Nada Nerman. Udruga se financira iz gradskog proračuna što je jako važno za ovu udrugu. Sjedište udruge je dvorana "Sokol dom".

Društvo "Ogulinac" zadnjih 4- 5 godina organiziralo je izložbe u okolnim mjestima : Vrbovsko; Josipdol; Turnju; Oštarije i Otočcu. Također su pomogli Otoćcu da i oni osnuju svoju Udrugu uzgajivača malih životinja

Najveću zaslugu pri osnivanju ovog Društva ima "Pajdaš2 Delnice, jer su uveliko pomogli oko osnutka ovog društva. Uz njih također i Udruga "Trešnjevka" iz Zagreba kao i udruga "Zagreb 1925".

Krešimir Bošković

Kunići na izložbi

Njemački šarac

Novozelndski crveni kunić

Patuljasti kunić

Patuljasti kunić

Puran

Posavska patuljasta kokoš

Kokoši na izložbi

OBILJEŽBA 25 GODINA RADA I DJELOVANJA DRUŠTVA "F A U N A" - IVANEC Ivanec 14. lipnja 2008. god.

Na svojoj prvoj održanoj skupštini održane 20. 03. 1983. god. donosi se odluka o osnivanju Društva za zaštitu kunića, golubova, ptica i peradi pod imenom "Fauna" Ivanec. S obzirom da se je ove Gospodnje 2008. navršilo punih 25 godina našeg rada i djelovanja.Udruga je ovaj jubilej proslavilo s srodnim društvima iz: Delnica, Čepina, Ptuja, Miklavža i Kranja. Istom druženju nazočili su i dužnosnici Hrvatskog saveza kao i predstavnici Udruge Nedelišća, Zaboka, kluba vodene peradi i fazana te predstavnici naših sponzora. Po novom ustroju Udruga od 1991 god. djeluje se pod imenom;

Društvo uzgajatelja malih životinja "Fauna" Ivanec. Tog dana podno planine Ivančice na prostoru ŠRD Ivanca se okupilo **200** sudionika ove lijepe manifestacije, a druženje je trajalo od jutra pa sve do kasnih poslijepodnevnih sati.

Na istom skupu osnivačima društva su uručena priznanja za vjernost i osnivanje Udruge i to: **Mati Bračku, Adolfu Basariću, Borisu Dukariću, Stjepanu Krašu, Zlatku Kući i Andriji Čaklecu.**

Priznanja slavljenicima je uručio predsjednik Hrvatskog saveza gosp. **Željko Šerepac**. Isto tako predsjednik "Faune" **Branko Lončar** je na uspomenu ovog druženja darivao predstavnicima pristigli društava jedan izvorni suvenir grada Ivanca **"karabid"** lampu koja će ih podsjećat na rudarstvo našeg kraja. Također pokloni gostiju nisu izostali povodom obljetnice, što im se mi kao domaćini najsrdačnije zahvaljujemo. Tjekom cijelog dana sve sudionike druženja je zabavljao domaći glazbeni sastav **"Faringaši"** iz Ivanca. Isto tako zagorskih delicija i dobre kaplice nije nedostajalo, a ples i zabavne igre trajale su tjekom cijelog druženja. U međuvremenu između doručka i ručka svi sudionici su degustirali domaći **"jeger"**

industrije mesa Ivanec kojeg su njihovi djelatnici ove godine napravili za Dane grada Ivanca u dužini od 1061 metar. Uz degustaciju "jegera" izveo se je maratonski ples, a najbolji plesaći su za pobjedu dobili korak jegera. Pobjednici su bili plesači iz Ivanca koji su dobrom gestom taj korak "jegera" poklonili plesnom paru iz Čepina koji je ranije u plesu odstupio.

Presjednik HS Ž. Šerepac i presjednik "Faune" Ivanec B. Lončar prigodom uručenja priznanja zaslužnim članovima

Pogled na jedan dio nadstrešnice s gostima za vrijeme ručka

Prijatelji B. Beram i K.Vujević za stolom, a iza njih desno krilo nadstrešnice lijepo popunjeno

Tajnik i predsjednik HS za stolom s Delničanima

Prvi, a sada počasni predsjednik "Faune" Ivanec, gosp. Mato Bračko prima priznanje za 25 godina djelovanja u Udruzi

Z. Sušenka, ne samo da je donio poklone za domaćina , veći za sve ostale Udruge nazočne na druženju

Djelatnici industrije mesa Ivanec se obračaju svima prisutnima prije degustacije "jegera"

"Jeger" industrije mesa Ivanec na stolu , a Delničani i Slavonci degustiraju

E. Plevnik prima poklon od domaćina

Dr. J. Stipaničić razmjenjuje poklone s domaćinom

Degustacija Jegera

Zvonko za stolom i njegovi Slavonci

Sudionici su bili zadovoljni svirkom, mužikaša "Faringaša"

Korak "jegera" oko vrata za pobjednicu plesa, stavlja djelatnik industrije mesa Ivanec

«GOLUB» Virovitica održao svoju 33. izložbu

Za vrijeme svečanog otvorenja izložbe

U sada već uobičajenom terminu zadnjeg vikenda u siječnju Udruga uzgajivača malih životinja «Golub» Virovitica organizirala je svoju 33. izložbu malih životinja. Izložba je bila i međudržavnog karaktera, jer su na istoj sudjelovali uzgajatelji iz Mađarske, koji su izlagali Mađarske gušane. Izložba uobičajena za našu Udrugu, lijepo uređena, prostrana, po broju eksponata odmah iza Državne (ukupno 798 eksponata), a o kvaliteti eksponata prosudili su delegirani suci Zbora sudaca ocjenjivača Hrvatskog saveza. Izloženo je 485 komada golubova u izložbenim kavezima i 10 komada Sisačkih prevrtača u volijeri. Kod golubova su najzastupljeniji bili Engleski gušanisa 160 komada. Kriterij izlaganja na Europskoj izložbi očito nije bila kvaliteta i članstvo u Klubu kako je to bilo prilikom

Volijere ukrašavaju izložbeni prostor

Dodjela priznanja učenicima za likovne radove na temu "male životinje"

priprema izložbi najavljeno. Članovi naše Udruge koji su bili u organizaciji Europske izložbe Engleskih gušana ujedno i izlagali na istoj, samo su kratko prokomentirali da je kriterije za sudjelovanje na Europskoj izložbi donio predsjednik Europskog kluba gospodin Mijo Holbak. Ne želim to komentirati, no sigurno je da bi prezentacija uzgoja Engleskih gušana u Hrvatskoj bila kompletnija da su i drugi uzgajatelji mogli na istoj sudjelovati. Kada na jednoj lokalnoj izložbi možete razgledati 119 komada ptica, 90 komada peradi i 68 komada kunića tada ta izložba osigurava potpuni ugođaj i za uzgajatelje i za posjetitelje. Pored volijere sa Sisačkim prevrtačima vidjeli smo volijeru sa Rozenkolisima i volijeru sa Bramama. Predsjednik Europskog saveza gospodin Urs Freigurghaus i drugi gosti obišli su izložbu i pozitivno ocijenili bitne segmente izložbe. Izložbu su ocijenili prostranom, urednom, dobro kompozicijski osmišljenom, za naše prilike sa zadovoljavajućim brojem eksponata. Gospodin Urs naročito je pozitivnim ocijenio zastupljenost domaćih pasmina, te realnost u ocjenjivanju eksponata. Još jedna pohvala uzgajateljima domaćih pasmina koji su izlagali, kao i sucima koji su na izložbi ocjenjivali. Potrudili smo se ugoditi svima, ali od utvrđenih standarda nismo odstupali. Žao nam je što pojedini uzgajatelji malih životinja još nisu svatili da za sudjelovanje na izložbi i jednako tako i u nedjelju prilikom prodaje trebaju imati svjedodžbe o zdravstvenom stanju grla izdane od ovlaštenog veterinarskog inspektora. Sa visokim gostima razgledali smo franjevačku crkvu Svetog Roka u Virovitici, obišli stalni postav Gradskog muzeja Virovitica, ručali u ugodnom ambijentu restorana «Dvorac» Virovitica i na taj način upotpunili opći dojam o Virovitici i Hrvatskoj. Predsjednik Urs Freiburghaus, a i drugi gosti postavljali su pitanja, sve ih je zanimalo. Pomalo sam stekao dojam da su sa svim bili pozitivno iznenađeni, pa i zatečeni, kao da od Virovitice nisu niti pola od viđenog očekivali. Sve je upućivalo na zaključak da Hrvatski uzgajatelji mogu i bolje, i ne samo u Virovitici i to je snaga i budućnost uzgoja malih životinja. Na žalost na jedno pitanje koje je postavio gospodin Urs nije dobio odgovor, a pitanje je bilo «Zašto i ovi lijepi primjerci Engleskih gušana nisu u drugoj hali gdje je Europska izložba ?». I tako bilo kako bilo idemo dalje, poslovi oko organizacije sljedeće izložbe već polagano kreću. Virovitička Udruga organizirati će 17. državnu izložbu malih životinja u vremenu od 23. do 25. siječnja 2009. godine, nadamo se u novim izložbenim prostorima u krugu virovitičke vojarne. Dosta je posla prije Državne izložbe. Članovi udruge će 16. kolovoza u

povodu Dana Grada sudjelovati u proslavi postavljanjem cjelodnevne izložbe – smotre uzgoja. U planu je i organiziranje prodajnih izložbi malih životinja u prostorima koje od ove godine koristi Udruga, a prvu prodajnu izložbu planiramo organizirati 14. rujna 2008. godine. Nadamo se dobrom odazivu uzgajatelja i dobroj posjeti jer na prvoj prodajnoj izložbi ulaz je za sve slobodan – Dobro nam došli.

Željko Šerepac

Pogled na izložbenu dvoranu

Izložba malih životinja delničkog Pajdaša
Prva propagandna izložba izvan Delnica

Izložba u Fužinama

Uz dan općine Fužine delničko društvo za uzgoj malih životinja Pajdaš po prvi puta je 7. i 8. lipnja organiziralo dvodnevnu izložbu malih životinja na terasi bivšeg Sindikalnog odmarališta u tom poznatom goranskom turističkom mjestu. Izložba je pobudila neočekivano velik interes ne samo kod najmlađih mještana već i kod odraslih i mnogih gostiju jer se u to vrijeme u Fužinama održavao tradicionalni sportsko rekreacijski susret umirovljenika Gorskog kotara od kojih su mnogi posjetili izložbu. Izložba u Fužinama bila je ove godine prva organizirana na temelju odluke upravnog odbora društva Pajdaš da se veći broj izložbi organizira izvan Delnica u cilju promidžbe kako bi se kod građana povećao interes za uzgoj malih životinja. Među posjetiteljima izložbe zatekli smo i načelnika općine Fužina ing. Marinka Kauzlarića koji se pohvalno izrazio o sadržaju izloženih eksponata malih životinja, pohvalio vrijednu aktivnost delničkog pajdaša i obećao pokroviteljstvo nad izložbom i u idućoj godini koja bi bila postavljena više dana. Na fužinskoj izložbi svoje izloške predstavili su 22 člana društva Pajdaš sa 25 kunića u devet pasmina, 30 kaveza peradi, 20 kaveza golubova i još 10 raznih izložaka kao činčile, zamoraca, koza i kornjača. Najveće zanimanje posjetitelja, posebno najmlađih bio je za izložene kuniće i golubove.

Danijel Lončar

IZVJEŠĆE SA SJEDNICE SEKCIJE PERADI EUROPSKOG SAVEZA U PULI,02.05.2008.

Pula, grad održavanja skupštine EE Saveza

U ime Hrvatskog saveza prisutan je bio delegat Krešimir Safundžić,a nazočni su bili i članovi Izvršnog odbora Mario Kokorić i Ivica Šoltić.

Sjednica je otvorena u 8 sati pozdravnim govorom g.Frans van Oers-a (Nizozemska).Naglašena je važnost rada na harmoniziranju standarda,te značaj održavanja pasminskih europskih izložbi.
Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno.Na odsustvu su se ispričali delegati Luksemburga, Španjolske,Švedske,Mađarske i Norveške. Prisutno je bilo 26 sudionika iz slijedećih zemalja: Austrije,Nizozemske,Slovenije, Njemačke, Švicarske, Rusije, Hrvatske, Poljske,Velike Britanije, Danske, Italije, Belgije, Francuske, Srbije, Slovačke i Češke.21 zemlja je članica Sekcije peradi, od toga je 16 zastupljeno delegatima.

Uslijedilo je usvajanje zapisnika sjednice sekcije u Piestanyu (Slovačka,svibanj 2007.god.),te zapisnika sjednice seminara sudaca u Sonderborgu (Danska,rujan 2007.god.).
Izvješće o sjednici predsjedništva u Pragu 09.02.2008.podnio je Frans van Oers.Govorilo se o ujednačavanju postupka narudžbe prstenja za sve zemlje članice,podnešeno je izvješće o europskoj izložbi u Leipzigu i predstavljen rad na pripremama za europsku izložbu u Nitri (Slovačka,2009.).
Na sjednici predsjedništva u Puli (izvješće van Oers-a) je bilo govora o načinima i potrebama poboljšanja rada sa zemljama članicama u kojima paralelno egzistiraju 2 saveza,a koji i nakon određenog vremena ne pronalaze zajednički jezik i ne mogu se objediniti.Iznešena je informacija da krovni savez u Poljskoj koči rad uzgajatelja peradi.
Istaknuto je i predstavljanje Europskog saveza u Europskom parlamentu (08-11.04.2008. održana je izložba o uzgoju malih životinja u Europi).
Najavljen je termin slijedeće Skupštine EE-saveza u Belgiji (21-24.05.2009.) i termin predstojeće Europske izložbe u Nitri,Slovačka (20-22.11.2009.).
Potom je podnešeno kratko izvješće o održanim europskim pasminskim izložbama,te istaknut pozitivan doprinos izložbi toga tipa na usaglašavanju standarda i ujednačavanju uzgoja.
Najavljeni su termini i mjesta predstojećih europskih pasminskih izložbi (Hamburška i Pat.hamburška,Rajnska,Feniks i Pat.feniks,Onagadori,Ko-

Na terasi hotela Histria

Podpredsjednik J. Kratochwill, predsjednik U. Freiburghaus, generalni sekretar G. Gross i H. Stephani

Sudionici zasjedanja EE Saveza

A. Heftberger, H. Köhnemann, D. Kleditsch i U. Freiburghaus

Šamo,Yamato-borac,Australorp i Pat.australorp,Svilasta i Pat.svilasta).Također je izgledno i održavanje europskih izložbi za Susekse,Orpingtone i Dorkinge (siječanj 2009.).

Predloženi dnevni red Generalne skupštine usvojen je bez dopuna i prigovora.
Predstojeći seminar peradarskih sudaca Europskog saveza promoviran je podjelom materijala koji sadržavaju sve potrebne informacije (Peter Zuffa,Slovačka). Održati će se 19-21.09.2008. u Trenčinu, Slovačka.
Skupu se i ovom prilikom obratio i srdačno pozdravio sve prisutne i predsjednik saveza g.Urs Freiburghaus (Švicarska). Istakao je potrebu prisustva seminarima sudaca iz svih zemalja članica i potrebu prenošenja usvojenog znanja kolegama sucima u matičnim zemljama.Također ja navedeno da od 2009.godine važi još samo prstenje koje nosi oznaku EE.Procjenjuje se da će na predstojećoj Europskoj izložbi biti prikazano oko 20 000 životinja.

Iz izvješća radne grupe za internet (Hans Zürcher,Švicarska) vidljiv je značaj ovog medija za unaprijeđenje uzgoja malih životinja. Istaknuta je velika potreba za raznim materijalima, osobito fotografijama. Internet stranica je instrument harmoniziranja rada.
Radna grupa za divlju perad ističe potrebu za širenjem angažmana,te stoga predlaže usvajanje njemačkog standarda za ocjenjivanje divlje peradi za službeni standard Europskog saveza.Također se ističe potreba izrade uz njemački i na francuskom jeziku.

U ime Standard komisije izvješće je podnio predsjednik g. Urs Lochmann (Švicarska). Najavljena je izrada jedinstvenog pravilnika o sistemu nazivlja boja i crteža peradi.Potvrđen je izbor devetog člana Standard komisije (dr.Andy Verelst,Belgija).
Pod točkom razno je istaknut problem transporta životinja u Italiji (g.Paolo Ongaretto). Slobodan transport dozvoljen jae samo u krugu od 50 km, transporti iznad toga podliježu strogim, kompliciranimi na kraju skupim propozicijama.
Jean-Claude Periquet najavljuje kandidaturu za organizaciju Europske izložbe 2015.godine (Metz,Francuska)
U 15 sati riječima zahvale na konstruktivnom radu svih prisutnih predsjednik sekcije Frans van Oers zaključuje sjednicu.

KREŠIMIR SAFUNDŽIĆ

Počasni član EE Saveza D. Kleditsch

Predsjednik peradarske sekcija Frans van Oers

Za vrijeme pauze

J. Toplak, Ž. Šerepac i I. Rohringer

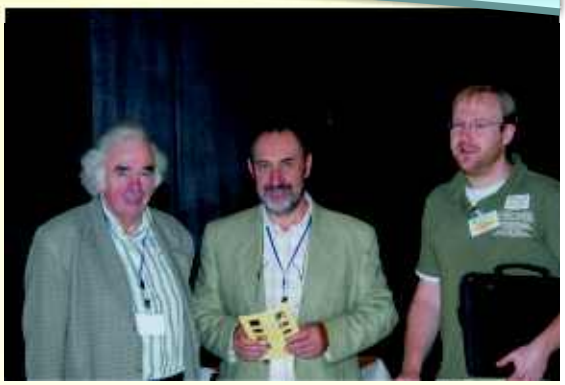

J. C. Periquet, P. Ongaretto i dr. A. Verelst

Izvješće sa sjednice Standard-komisije Sekcije peradarstva Europskog saveza u Puli,01.05.2008.

Za vrijeme sastanka

Obzirom da je ovo bila jedinstvena prilika gdje smo kao domaćini po prvi puta bili prisutni i za vrijeme sjednice Standard komisije,obratio sam se predsjedniku Sekcije peradarstva i predsjedniku Standard komisije sa zamolbom da budem u svojstvu gosta prisutan zasjedanju.
Na veliko zadovoljstvo prisustvo sjednici je odobreno,osobito obzirom na upućeni zahtjev za uvrštenjem hrvatskih pasmina peradi na listu pasmina Europskog saveza.

Sjednica je počela u 14 sati pozdravnim govorom predsjednika Standard-komisije g.Ursa Lochmann-a te prihvaćanjem dnevnoga reda.Prisutni su bili svi članovi komisije(8) te tri delegata u svojstvu gostiju.

Zaključci po točkama dnevnog reda:
-Pasmine Hrvatica,Posavska kukmasta kokoš,Dravska guska bit će uvrštene na EE-listu pasmina.Do rujna je potrebno dostaviti prijedlog standarda.
-Naziv novopredstavljene boje Sebrajta je kajmačastobijela-sivoobrubljena.Navedene životinje će biti predstavljene u tri uzgojne generacije na seminaru sudaca Europskog saveza u rujnu.
-Diskusija o prijedlogu dopuna i izmjena standarda Patuljastog staroengleskog borca,Patuljaste nizozemske kokoši.Odluka će biti donešena na sjednici u veljači 2009.
-Predstavljanje programa seminara za suce u Trenčinu(Slovačka),19-21.09.2008.
-Rasprava o bojama:
Nju-hempšir-bez izmjena i dopuna u smislu priznavanja novih boja.
Crvenokrilna,pšenična boja-bez izmjena i dopuna.
Usporedba fazanskosmeđe i dvostrukoobrubljene(vrlo sličnog crteža i tonaliteta)-bez izmjena,najavljena rasprava na slijedećoj sjednici.
-Sličnosti i razlike plave i plavoobrubljene boje.
-Rasprava o korištenju izraza “kokoš” ili “kokoši” u nazivu pasmine(potreba ujednačavanja nazivlja u europskom standardu peradi).

Predsjednik Lochmann zahvaljuje na konstruktivnosti i zatvara sjednicu oko 18 sati.

KREŠIMIR SAFUNDŽIĆ

Promjene dimenzija prstenja

	Pasmina	do sada	od sada (za 2009. god)
1.	Groninger slenk	7 mm	8 mm
2.	Moravski štraser	8 mm	9 mm
3.	Divovski listonoša	10 mm	11 mm
4.	Pomeranski gušan	12 mm	13 mm
5.	Kineski golub	7 mm	8 mm

Ove dimenzije su službene i usuglašene sa nacionalnim specijaliziranim klubovima navedenih pasmina i EE – savezom. Mole se uzgajatelji i suci da se pridržavaju ovih izmjena.

Vladimir Pavin

18. međunarodni susret golubara Nürnberg, 21 ožujak 2008. god

Detalj iz muzeja

U sklopu priprema za organizaciju generalne skupštine Europskog saveza u Puli, posljednji sastanak s predsjednikom Europskog saveza gosp. Ursom Freiburghausom upriličen je u «Taubenmuseum» u Nürnbergu. Hrvatsku delegaciju na ovom putovanju predstavljali su predsjednik saveza Ž. Šerepac, J. Toplak i V.Pavin. Bio je to prvi posjet u svijetu poznatom muzeju koji na «Veliki petak» okuplja uzgajatelje golubova i predstavnike nacionalnih saveza iz čitave Europe pa i svijeta. Bio je ovo 18. susret kojemu su domaćini bračni par Solfrank. A tamo se ima što vidjeti. Preko 80 tisuća izložaka vezanih uz golubarstvo (slike, umjetnine, figure, diplome, zastavice, crteži). Nevjerojatna je to zbirka. I ovoga puta, iako je bilo prilično loše vrijeme, čak je bilo i snijega, muzej je posjetio nevjerojatan broj posjetitelja. Prilika je to da se i razgovara o svim temama vezanih uz golubarstvo, održe razni sastanci, obave dogovori, susreti. Biti tamo na Veliki petak je zaista izniman doživljaj, svi golubari, dužnosnici,predstavnici nacionalnih saveza i svi koji u Europi nešto znače bili su tamo. Kako je ovo bio naš prvi, a vjerujem ne i posljednji posjet, vlasniku muzeja, gospodinu Karlheinz Solfranku smo predali, u ime Hrvatskog saveza, dvije figurice golubova, rad našeg uzgajatelja i umjetnika gosp. Roberta Wrane. Vjerujemo da će i ova djela naći mjesto u muzeju. Prenosimo djelić atmosfere i zbirke muzeja našim čitateljima i uzgajateljima.

Vladimir Pavin

Za vrijeme predaha

G. Stach - stari znanac

Detalj sa slikama

Julije Toplak sa njemačkim uzgajivačima

Željko Šerepac i Julije Toplak

Figure golubova u bakrorezu

Bijeli golubovi – prizor koji me uvijek ponovo fascinira

Već kao dječak kada sam se počeo interesirati za golubove fascinirali su me čisto bijeli golubovi. Satima sam gledao čisto bijele gaćane mojeg susjeda djeda Mate u mojim rodnim Šljivoševcima. Naravno da je djed Mato imao i mnoge druge boje kod njegovih gaćana, ali upravo ti bijeli su bili nešto posebno za mene. Počevši se kasnije ozbiljnije baviti golubarstvom saznao sam da postoje nekoliko, po genetskom profilu, bijelih boja. Najpoznatija je recesivno bijela boja, zatim dolaze homozigotni, šimleri, albino, homozigotni almondi, (bademasti) i najnovija bijela boja po genetskom profilu otkrivena od Amerikanaca je Wheit grizl. Također postoje i nekoliko pasmina koje postoje samo u bijeloj boji a to su Strralsundenski letači, mitelhojzeri, kenigzberškui čistooki. Zahvaljujući čisto bijeloj boji moguće su nam i neke kombinacije kao što su guščasto, srcasto, štitasti lastavičasti itd.. kombinacije. U mom golubarenju susreo sam mnoge druge boje i obojenosti tako da je bijela boja postala «dosadna» za jednog iskusnog golubara. Ali kada razmislim da je bijela boja trebala nekoliko stoljeća da nastane. U Bibliji se spominje bijeli golub i pojavljuje se duh sveti u obliku bijelog goluba. Noa poslije velike poplave pušta također bijelog goluba koji se ponovo vrača na Arku sa grančicom masline. Bijeli golub je simbol mira u svijetu. Bijela boja se uopće povezuje sa čistinom, nevinosti, mladosti.

Kada sam često promatrao posjetitelje na izložbama onda mogu sa sigurnošću kazati da upravo bijeli golubovi najviše privlače publiku. Puna volijera bijelih golubova ostavlja na mene poseban dojam. U nekim zapadnim zemljama se danas masovno prakticira puštanje bijelih golubova u povodu vjenčanja ispred crkve, prigodom rođendana, godišnjica. U takvim situacijama obično su to bijeli listonoše. I sam Papa u Rimu na

Bijeli amrički izložbeni listonoša 1-0

Bijeli amrički izložbeni listonoša 0-1

Bijeli američki izložbeni listonoša 0-1

Bijeli američki izložbeni listonoša 1-0

nedjeljnoj Misi pušta jednog bijelog goluba. Kod golubara koji uzgajaju razne sportske golubove koriste se bijeli golubovi kao droperi. Iako je bijela boja «jednostavna» za uzgoj i uparena na bilo koju drugu boju možemo računati sa najmanje 25 % bijelog potomstva. I danas kada vidim bijele golubove, ili se sjetim djeda Matinih bijelih gaćana, onda znam da ta boja ima kod mene veliku važnost i visoko mjesto u hijerarhiji boja golubova.

Marino Živković

Čisti i miješani nasljedni geni kod golubova

Da bi oba genetska pojma «čisti nasljedni» i «mješoviti nasljedni» geni mogli razumjeti, obvezno je baciti pogled na temeljne zakone nasljeđivanja.

Među golubarima ti se pojmovi upotrebljavaju svakodnevno i i kada ih spominjemo vežemo ih za nasljeđivanje boje ili fenotipske oblike po tipu goluba (vanjske odlike različitih pasmina). Mi možemo i moramo te pojmove koristiti također za svaki drugi gen u nasljednosti.

Krivo shvaćeno značenje

Početnici, pa također i uzgajatelji koji se samo površno bave, tj. razumiju u genetiku, točno ili često točno ne znaju što znače pojmovi čista i mješovita nasljednost (homo i heterozygoti). Jako često se dogodi da i jako iskusni uzgajatelji te pojmove krivo koriste. Često upotrijebljene uzrečice su «moji golubovi su čistogeni» (homozigotni) ili «ta boja je mješovitogena» (heterozigotna). Kada takovi uzgajatelji tako nešto govore ne znaju o čemu govore ili se krivo izražavaju. Naime bitno je razumjeti i shvatiti da golubovi ili boje golubova ne mogu biti nikada čistogene ili mješanogene (homozigotne ili heterozigotne.

Sve ostalo ili drugačije što netko kaže je netočno ili velika zabluda.

Golubovi su čisto ili miješano nasljednogeni (homo ili heterogeni) na nasljedne faktore koje u svom nasljednogenom profilu nose. Dakle kada govorimo o čisto ili miješanogenosti moramo uvijek vezati jedan ili više nasljednih faktora koje nazivamo geni i to uzeti u obzir.

Mi možemo tako primjerice kazati da je «andaluzija» plavi golub miješano nasljednogeni (heterozigotni) na nasljedni faktor indigo. Izrečica da je andaluzija plava boja mješanogena nasljedna je pogrešna. Andaluzija nastaje uz djelovanje kombinacije četiri nasljedna faktora, dakle, crna temeljna boja, tamno kovani crtež, faktor proširenja za boju i indigo faktor. U principu je ta životinja sa tri gena (crna temeljna boja, tamno kovani crtež, i faktor proširenja za boju) čisto nasljednogena (homozigotna) i samo jedan od potrebna četiri gena – indigo faktor – nosi mješanogenu nasljednost.

Jedan dobar slikar si može izmiješati bezbroj boja koje mu trebaju za njegovu sliku od samo tri boje spektra: crvene, zelene i plave. Potpuno je to drugačije kod golubova. Miješanje boje kod golubova nisu moguće. To se radi tako (događa) da se jedan određeni broj nasljednih faktora kombinira na točno određeni redosljed, tako da je u svako vrijeme moguće oduzimanjem ili dodavanjem jednoga ili više nasljednih faktora stvaranje jedne boje tj. pretvaranje jedne boje u drugu. Ako mi na primjeru već navedene andaluzija životinje uzmemo gen «faktor proširenja za boju» dobili bi goluba indigo tamno kovanog.

Nasljeđivanje od kromosoma i gena

Nemorate se plašiti, neću više opisivati detaljno dosadne korake odvijanje genskih materija na sekularnoj (staničnoj razini, puno više bih htio u nekoliko riječi objasniti bit čisto i mješano nasljednost (homo i heterozigotnost). Nasljedni faktori ili geni se nalaze na

takozvanim kromosomima i na njima su poslagani kao biseri na ogrlici. Te kromosome nosi svaka životinja jednu određenu količinu. Oni se nalaze u jezgri svake stanice i tako se nalaze, uz iznimku nekoliko primjera, uvijek u paru. Geni ili nasljedni faktori na kromosomima odlučuju na određeni način izgled, karakter i sve ostale odlike jednog bića. Za našu temu je bitno da znamo da svaki golub «dobije», naslijedi u svakom paru kromosoma jedan od oca i jedan od majke. Kromosomi se nasljeđ8uju u cjelini tako da se i na njima ležeći geni u cijelosti prenose na potomstvo. Pozicija ili mjesto kromosoma od roditelja na potomstvo isto se nasljeđuje točno na isto mjesto. Tako na primjer indigo faktor leži kod svakog goluba ovoga svijeta na istom kromosomu i na istome mjestu, dakle posjeduje točno i nepromjenjivo «genomjesto» kako bi to stručno rekli.

Na primjeru našega andaluzija goluba može se objasniti pojam «miješane nasljednosti» jako jednostavno. Andaluzija plavi golubovi su, kako je već navedeno miješano nasljednogeni (heterozigotni) na nasljedni faktor indigo. Indigo je jedna mutacija, dakle promiješani tip divljeg goluba od divljeg tipogena indigo faktora. Do danas je samo jedna mutacija poznata, koja je nazvana indigo. Dakle kromosom na određenom mjestu «genomjestu» može nositi ili indigo faktor ili izvorni divlji tip. Druge mogučnosti ne postoje. Naši andaluzija plavi golubovi posjeduju naravno kao i obično dva kromosoma po stanici. Jednoga je nasljedio od oca a drugog od majke. Na jednome od dva kromosoma stoji pozicija za indigo od indigo faktora, a na drugom stoji pozicija od divljeg tipogena i zato je naš golub mješano nasljednogeni (heterozigotni) za indigo.

Jedan golub koji na oba kromosoma nosi indigo faktor je čisto nasljedni (homozigotni) za indigo.

Izuzetak X kromosoma

Do sada rečeno vrijedi za svaki gen nasljednosti naših golubova. Spolni kromosom je taj na kojem leže geni koji prave razliku goluba i golubice, dakle određuje spol. Osim toga **x** kromosom nosi na sebi jedan čitav red boja koje su među našim golubovima jako zastupljene (raširene). Tu se ubraja gen temeljne boje «faktor razrijeđenja», «almond faktor», «reduced» i puno drugih. Za nas je bitna činjenica da se **x** kromosom samo kod mužjaka nalazi u parovima, to znači da čitav niz gena koji se nalaze na **x** kromosomu je kod golubice mješano nasljedan. Tako je na primjer jedna golubica koja je obojena u almond boju na osnovu spolno vezanu nasljednost uvijek čisto nasljednogena na almond faktor. Strogo rečeno nebi smjeli kazati da je čisto nasljednogena nego polunasljednogena (hemizogotna) ali za naše potrebe u uzgoju boja je činjenica čisto nasljednogena.

Andreas Boisits
Preveo marino Živković

DEBRECINSKI PREVRTAČ

Ova pasmina je iz grada Debrecina, u susjednoj nam Mađarskoj.Odmah je uočljivo da ova pasmina u sebi ima gene orijentalnih golubova.

Debrecinski prevrtač je golub srednje veličine, širokih prsa, kratkih leđa, sa visećim krilima koja ne dodiruju tlo i visoko nošenim paunastim repom.

Glava mu je ovalna, čelo lagano zaobljeno i glava mu je bez ukrasa.

Oči su smještene u sredini glave, biseraste su, sa malom zjenicom(što je zjenica manja to

Debrecinski prevrtač, crni

je golub vrijedniji).Obočnice dvostruke, veoma nježne, blijede boje.
Kljun mu je srednje dugačak, svijetle boje, širi u početku.Nosne bradavice bijelo naprašene i nježne.Prsa su mu široka malo poviše nošena i isturena iz kojih skladno postavljen je srednje dugački vrat.
Kratka leđa blago padaju do korijena repa i sa njim tvore konkavnu okruglu liniju koja je karakteristična za golubove sa orijenta posebno prevrtače.
Rep je znači uzdignut, sastavljen je od 14 dugih i širokih pera, zaobljen i na kraju mora biti širok kao širina ramena.
Krila su nošena ispod repa, duga su ali ne dodiruju tlo.Čarapaste noge zaokružuju jednog vizualno lijepog goluba, koji iako je sportski golub izlaže se redovito i na izložbama.
Perje mu je dobrog kvaliteta, a uzgaja se u crnoj, crvenoj, žutoj, dominantno crveni, plavi sa crnim prugama na krilima, višebojni, srebrno-prskani, crno-prskani.Veličina nožnog prstena mu je 8 mm.
U svojoj postojbini Mađarskoj je veoma omiljen posebno u svom gradu Debrecinu, a uzgajatelji su učlanjeni u specijalizirane klubove ove pasmine. Oni o njemu govore samo u superlativu: lijep, atraktivan, temperamentan ili u samo jenoj riječi: izvanredan.
Kao sportski golub-prevrtač, prevrče se preko repa unazad i leti u manjim jatima.
U jedinstvenom registru EE nalazi se pod rednim brojem 849.

Ivica Kovač

Debrecinski prevrtač, srebrno-prskani

Državna izložba da ili ne ?

Pogled na izložbenu dvoranu izložbe u Virovitici

Državna izložba koja se održava u Hrvatskoj svake godine je uvijek prije sezone parenja kada su spolovi mladih već poznati, golubovi su izmitareni i selekcija za predstojeću sezonu obavljena. Postavljamo si pitanje. Dali izlagati ove godine na državnoj ? u zadnje vrijeme stvoreni su za nekoliko pasmina specijalizirani klubovi. Ti klubovi također organiziraju izložbe tzv. Specijalke. Prednost tih specijalki je da su na takvoj izložbi izloženi samo golubovi te pasmine i ako tamo prijavimo imamo na izboru sve što nas interesira tako da

Europska specijalka engleskih gušana

mnogi golubari odluče izlagati samo na specijalki. Po meni specijalizirani klubovi su dobro smišljene organizacije koje u svakome slučaju mnogo doprinose razvoju dotične pasmine. U okviru takovih klubova se vrši upućivanje uzgajivača na uzgojne i izložbene osobine jedne pasmine, također se vrši i školovanje sudaca koji tu pasminu ne uzgajaju i pri tome se stvaraju suci specijalisti za pojedine pasmine.

Nedostatak takovih specijalki je to što smo tamo samo uzgajivači i izlagači a posjeta je veoma slaba. Organizacija takovih izložbi je jednostavna i u obiteljskoj atmosferi. Svatko zna svakog i svi imamo iste interese. Za mene je to upravo problem. Nedostaje publika, nedostaju životinje drugih uzgajivača koji nisu članovi i što je najbit5nije nedostaje propaganda i reklama naše pasmine. To sve mijenja jedna dobro posječena državna izložba na kojoj je prijavljeno mnogo eksponata. A što proturječi da bude «specijalka» pripojena na državnu izložbu ? mnogi kažu da je preskupo izlagati na državnoj izložbi, da su specijalke jeftinije. Ja to vidim ovako. Na državnoj izložbi brigu oko dvorane, kaveza, prijava, kataloga itd…. preuzima organizator, dakle klub nema sa tim ništa, a osim toga u dogovoru može tražiti na svakih osamdeset golubova po izboru suca za svoju pasminu. Pošto klub za to sve nema nikakvih izdataka onda može sponzorirati svoje članove. I na kraju s obzirom da onda ima «vremena» i ne mora puno brinuti za organizaciju može se pobrinuti za dekoraciju kaveza svoje pasmine sa slikama, statuama, informacijskim materijalima itd. dakle reklama je tu prema publici i drugim klubovima.

Osim toga na državnoj izložbi, za razliku od specijalke, konkuriramo prema svim pasminama golubova, a titula državnog ili nacionalnog majstora uzgoja nije titula za zanemariti. Titula majstora uzgoja bi nam svima u klubovima i udrugama trebala biti cilj i poticaj za uzgoj i izlaganje na državnim izložbama.

Nadam se da sam nekoliko uzgajivača uspio uvjeriti u važnost bit državne izložbe.

Marino Živković

Slavonski gaćani - nepravedno zapostavljeni

Jedna od najstarijih hrvatskih pasmina golubova koja se u prošlom stoljeću uzgajala na mnogim seljačkim obiteljskim gospodarstvima diljem Slavonije, ali i u drugim dijelovima Hrvatske, gotovo da je nestala iz uzgajališta. Golubovi koji su se gotovo stoljeće uzgajali u slobodnim ispustima pod strehama seljačkih domaćinstava i salašima, koji su opjevani, kao ni jedan drugi golub, u našim starim narodnim pjesmama, gotovo je prepušten zaboravu. Na sreću posljednjih godina, a posebno od 2002. god, objavom standarda od strane Hrvatskog saveza te prihvaćanjem uzgoja od strane mlađih uzgajivača, broj gaćana se povećao. Također se prišlo i kvalitetnijoj selekciji po bojama te prestanak pogrešnih križanja s raznim pasminama gušana koji je unazadio kvalitetu naših starih golubova. Poseban doprinos unapređenju su dali uzgajivači koji su počeli poštivati standard i ocjene na našim najvećim izložbama i savjete iskusnih uzgajivača kao i preporuke standard komisije koja prati razvoj ove pasmine. Vjerujem da će i ovaj članak, kao i procedura priznavanja od strane Hrvatskog saveza koja je u tijeku, zaustaviti

Mladi slavonski gačani uzgajivača Branka Perkovića

Slavonski gačan crni - pištavac

Par mladih slavonskih gačana

Dio matičnog jata

negativne tendencije u uzgoju i potaknuti još veći broj uzgajivača na uzgoj ovog našeg prelijepog goluba kojeg su na pijedestal golubarstva stavile mnoge narodne pjesme. U tom cilju i ove godine će se u okviru 4 državne izložbe mladog uzgoja u Donjem Miholjcu održati i «prva specijalka slavonskih gaćana» te pozivam sve uzgajivače slavonskih gaćana da izlože svoje golubove, a održati će se i stručno predavanje o daljem uzgoju i cijevima usavršavanja pasminskih karakteristika ovog goluba.

Vladimir Pavin

U posjetu uzgajatelju nikolajevskih visokoletača

Ovog ljeta posjetio sam uzgajatelja, u nas vrlo rijetke, ali u svijetu jedinstvene i vrlo atraktivne letačke pasmine golubova - nikolajevskih visokoletača Josipa Grgića –Raleta u Miholjačkom Poreču nedaleko Donjeg Miholjca. U novoizgrađenom golubarniku ima tridesetak nikolajevskih visokoletača. Posebno drži matično jato, a posebno mlade golubove letače. Inače Rale je držao prije razne pasmine visokoletača i na moj nagovor nabavio i počeo uzgajati nikolajevske. Početak nije bio jednostavan, jer je bilo prilično teško «podići» mlade golubove u visine, jer nije imao starih golubova od kojih bi mladi učili. Svakodnevno sam slušao ono «neće letit», ali sam mu govorio da bude uporan i upornost se isplatila jer su nakon svakodnevnih nastojanja i razočaranja, golubovi napokon

dovoljno stasali i digli se u neslućene visine jedinstvenim malim kružnim letom dižući se kao helikopteri. Bilo je to, po riječima mojeg sugovornika jedinstveni prizor koji mu daje poticaj da strpljivo trenira i uzgaja ovu jedinstvenu i atraktivnu letačku pasminu.

Vladimir Pavin

Par mladih nikolajevskih visokoletača

Golubarnik s volijerom

Golubovi u volijeri

Josip Grgić - Rale ispred svog golubarnika

ZADARSKI PREVRTAČ

Uzgajivačima sportskih golubova visokoletača i prevrtača danas nije lako. Nekontrolirano razmnožavanje ptica grabljivica i njihova agresivnost ugrožavaju sportske golubove i danas su uzgajivači suočeni sa strahovito velikm gubicima golubova. Inače sam ljubitelj golubova visokoletača, kao i prevrtača. U zadnjih nekoliko mjeseci imao sam strahovito velike gubitke od ptica grabljivica. Izgubio sam oko 70-ak visokoletača i 30-ak prevrtača, ali ipak sam uspio uživati u letu ovih 10-ak koliko mi ih je ostalo, puštajući ih u kasno poslijepodne na predvečerje. Nekolicinu tih golubova sam snimio i stavio na www.youtube.com gdje upišete zadarski roller i dobijete snimak. Na snimkama se mogu vidjeti golubovi kako se prevrću. Nadam se da će istinski ljubitelji prevrtanja uživati, jer mi koji ih držimo stvarno možemo garantirati eksplozivne, brze i duge role. Imao sam ovo ljeto nekoliko posjeta iz unutrašnjosti Hrvatske i ti ljudi su se oduševili. Osobno sam ih zamolio da pričaju samo ono što su vidili. Inače u projektu nam je internet stranica naše udruge www. zadarskiroller.hr .
na koju ćemo staviti nekoliko filmova naših članova. Iskreno se nadam da će to biti u ranu jesen. Toliko za sad uz srdačan pozdrav svim članovima Saveza.

Zrinko Ceranja

Zadarski nakon leta

Zadarski u trenutku prevrtanja

PRIŠTINSKI PREVRTAČ

Bez konkurencije najpopularniji golub na Kosovu. Iz imena je vidljivo da je iz Prištine, gdje se i najviše uzgaja.

Na prvi pogled, odmah je vidljivo da je to veoma snažan golub sa širokim prsima koja su malo izbaćena naprijed, ali nije previsok, ali je dugačak.Snažne glave, koja je ovalna i bez kutova sa ravnim tjemenom i srednje visokim čelom.Kljun dug i snažan, svijetle boje i ako je golub tamne boje i ima svijetal kljun posebno je cijenjen.Oko mu je boje bisera sa dvostrukim obočnicama koje su veoma nježne i variraju od sivkaste boje kod bijelih primjerak do nešto zatvorenijih kod tamnijih primjeraka.Krila su mu snažna i dugačka, priljubljena uz tijelo, leže na repu ali se ne ukrštaju.Rep je dugačak i sastoji se od 14-16 pera a duži je od krila za 2-3 cm.Noge su srednje visine od 7-8 cm, snažne, crvene boje i bez perja.Leđa su mu široka , ravna i lagano prema repu.Kvalitetno perje je gusto i sjajno dobro leži uz tijelo.Što se tiče boja i šara, treba istaknuti da ima jednobojnih ali i šarenih kojih je i najviše.

Na prvi pogled kada pogledate ili goluba ili njegovu fotografiju, odmah ćete reči da je to makedonski vrtač ili neki od brojnih duneka (iz Turske ili Grčke).Da, potpuno ste u pravu slićnost je veoma upadljiva.

Ali što je to što razlikuje ovoga goluba od drugih slićnih njemu? Prištinski prevrtač se od drugih razlikuje po načinu vrtenja.

Ovaj golub se podiže na određenu visinu uz pomoć nekog drugog goluba (150-200 m), i kada dođe u kut od 45 stupnjeva u odnosu na golubarnik puštaju se droperi i onda se prištinski prevrtač sa poluotvorenim krilima vrti ka svom golubarniku. To radi na desnu ili lijevu stranu a mora postići puni krug. Najbolji vrtači su oni koji vrte na obadvije strane. Većina ih je koji vrte samo na jednu stranu. Dužina vrtenja, naravno je odlučujuća. Sve druge figure: sjedanje na rep, prevrtanje preko repa ili glave, vrtenje sa

Prištinski prevrtač

zatvorenim krilima su diskvalifikacijske.
Ja osobno mislim da je ime ovoga goluba pogrešno, i tu moju primjedbu uvažavaju i podržavaju i neki drugi autoriteti za golubove koji se takmiče u letu. Pravilan naziv bi bio prištinski vrtač.

Što je to što preporučuje ovoga goluba za uzgoj: prvo atraktivno vrtenje, drugo veoma je lagan za uzgoj, lagano se leže dobro brine o mladima, privržen je svom golubarniku.
Mane su mu to što veoma često gubi orijentaciju i odluta u tuđi golubarnik i druga da kod vrtenja izgubi orijentaciju i pada na kuće i tlo i ozlijeđuje se i to uglavnom sa trajnim posljedicama.
Ovaj atraktivan golub uzgaja se i kod nas ali je potrebno istaknuti da se ne trenira.

Ivica Kovač

Miroslav Radović uzgajatelj velikih brama

Miroslav Radović u peradarniku

Sve je počelo tako što sam odlučio napisati članak o Tihomiru Vuku iz Virovitice. Prilikom njegovog posjeta, posjetio sam ujedno i Miroslava Radovića da vidim njegove wijandote koje je onda uzgajao. To je bilo prije nekih 5-6 godina, i tada sam u njemu prepoznao jednog velikog prijatelja. Ne prođe ni 2 mjeseca a da se ne čujemo na telefon, razmijenimo neke informacije, uvijek saznam nešto novo što Miro ima, što je uzgojio i slično što se tiče uzgoja malih životinja.

U Miroslavu sam prepoznao sebe tj. vidio sam da ima jednaku želju kao i ja natjecati se izvan Hrvatske, postati jedan veliki uzgajatelj svoje najdraže pasmine ne samo kod nas već i nadaleko, obilaziti inozemne izložbe, postati član europskog kluba svoje pasmine… Naravno dok je Miro već na pola puta, ja sam na početku. I sve što sam nabrojao Miru nikako ne možemo uvrstiti u jednog običnog ljubitelja brama već uzgajatelja brama. Kada netko dođe kod Mire u njegov mali kutak njegove sobe odmah mu u prvi plan ulazi brojni pehari, diplome, zidni tanjurići, brojne plakate i sve ostalo vezano uz brame. Svakako treba spomenuti i jedno veliko priznanje, a to je „Hrvatski majstor uzgoja“ koje je postigao na Državnoj izložbi u Zagrebu 2004/2005 godine.

Svaki posjetitelj Miroslavog peradarnika odmah vidi da je u taj peradarnik uloženo mnogo truda, vremena i novaca. Miroslav ima tri velika peradarnika betoniranog poda,

Peradarnik Miroslava Radovića

Miroslav s mladim bramama

zazidanih stranica, sa posebnim ispustima. Za mlade brame ima odvojene prostorije. Jako uredno i uzorno napravljeno.

Da se malo vratimo u prošlost, svakako treba spomenuti 25. EE u Leipzigu (Miro također izlagao, i prilikom transporta životinja napravio je najveću transportnu kutiju gdje je mogao ne staviti 4 brame već 10 komada), gdje smo zajedno dijelili sobu 505 u Hostelu, iako mi jedini bez grijanja, bez tople vode, izmoreni od puta, od cjelodnevnog boravka na izložbi, ali to nije bio razlog da nas dvojica legnemo spavati. Već, kada smo se prvi puta vidjeli u životu, pa lijep ugodni razgovor od 19 sati pa do 3-4 ujutro, a teme: brame, norvić gušani, perad, uzgoj…. I naravno u jednu stvar smo se dogovorili, a to je sljedeće velike izložbe, bile one u

poslije toga?
Već sljedeće godine nabavio sam pored peradi i kunića još golubove KINGOVE I PAUNAŠE, te ptice AUSTRALISKE ZEBE.

Gdje si se prvi put susreo sa bramama?
Kako sam bio klinac i imao obavezu sa školom nisam išao na veće izložbe, već sam kupovao novine **ZOV** koje su tada izlazile, gdje sam prvi puta vidio BRAME. Bio je to članak o gosp. MANDIĆ STANKU iz SOMBORA poznatom uzgajivaču brama na području bivše Jugoslavije. Već na prvi pogled sam se jako zainteresirao za njih i nagovorio roditelje da idemo u Sombor po njih što mi je i uspjelo na moju veliku sreću.

Sa koliko brama si se vratio iz Sombora?
Tada sam kupio pijetla i dvije koke.

Miro jesi li samo brame onda držao ili si imao još peradi osim njih?
Nakon nabavke BRAMA 1990. god. pa sve tamo do 1997. godine uzgajao sam još i ORPINGTONA žutog i jarebičastog, PLIMUTROKA, PATULJASTU WYANDOTTU, TALIJANKU zlatnu i srebrenu ,FAZANE, PREPELICE, PATKE GLUHARE ZAMORCE tako da je moje dvorište i jednom razdoblju više sličilo malom zoološkom vrtu.

Miro, tko te je savjetovao, tko te je učio oko uzgoja brama?
Pošto uzgoj peradi kod nas nije raširen kao golubovi, morao sam najviše sve sam naučiti iz pojedinih stručnih knjiga, časopisa, biltena. Na svojim greškama stjecao sam znanje i iskustvo.

Mlade brame

Pogled na peradarnik

Što ti se posebno svidjelo kod brama?
Moram reći da su BRAME moja velika strast, hobby i ljubav u koju ulažem puno vremena. U prvom redu to je jedna impozantna i elegantna kokoš koja plijeni svojom mirnoćom i ljepotom.

Kada si počeo ozbiljno uzgajati brame, ići po našim međugradskim i državnim izložbama i težiti da izlažeš po Europi?
Pravi i ozbiljniji pristup u uzgoju brama mogu reći da je počeo 2001. godine kada sam puno više sudjelovao na svim značajnijim izložbama u Hrvatskoj, te sudjelovanje na europskoj izložbi u LEIPZIGU gdje sam također izlagao.

Miro tko ti je uzor od uzgajivača brama?

Budući uzgajivač

Mogu reci da mi je uzor FRIEDRICH WILHELM SCHONEBERG, višestruki EUROPAMEISTER od koga sam i kupio jedan kvalitetan primjerak brama na zadnjoj Europskoj izložbi u Leipzigu.

Već si mi spomenuo spremaš se ove godine na daleki put u Belgiju?

U Belgiju idem, točnije u mjesto Brussels, i to od 23 do 25.11.2007. godine sa prijateljem Miljenkom Valiđic iz Slavonskog Broda također velikim zaljubljenikom u brame. Idemo na 1 EUROPEES RASKAMPIOENSCHAP BRAHMAS & COCHINS tj. na prvu europsku izložbu brama i kokinkina.

Imaš li u planu donijeti neku brama iz Belgije da možeš postići još veću kvalitetu svoga jata?

Na izložbu idem na tri dana, tako da se nadam i kupovini nešto u svijetloj i crnoj boji.

Miro sa čime hraniš svoje brame?

Brame isključivo hranim raznim recepturama. Tu mogu reci da mi je gosp. Vostrel puno pomogao u slaganju tih receptura. Ono se sastoji od raznovrsnih žitarica koje su neophodne u dnevnim potrebama peradi.

Kako se brineš o zdravstvenom stanju svojih brama?

Redovno čišćenje, kvalitetna hrana i obavezno cijepljenje. Sto se tiče cjepiva to nabavljam iz susjedne nam Madžarske, a cijepim ih protiv GUMBORSKE bolesti, ZARAZNOG BRONHITISA i Kuge.

Miro tko ti pomaže kada ti ne stigneš?

Svakako trebam spomenuti da bez moje obitelji, koja mi daje veliku podršku i pomoć, ovoga svega ne bi ni bilo.

Još za kraj reci koji su ti daljnji ciljevi u uzgoju brama?

Jedan od važnijih ciljeva mi je ostvarit vrlo visok rezultat na sljedećoj Evropskoj izložbi u Slovačkoj 2009 god.

Miroslave koga pozdravljaš za kraj?

Pozdravljam sve uzgajivače malih životinja, želim im puno uspjeha i sreće u daljnjem radu.

Za sada toliko ovom prilikom, a svaki daljnji uspjeh nadam se da ću opet predstaviti čitateljima našeg biltena. Miroslavu sam zaželio puno sreće i uspjeha u daljnjem radi.

Krešimir Bošković

Perad na izložbi

Paduanka bijela 0-1

Japanska svilena 0-1

Antverpen jarebčasta 0-1

Paduanka crna 0-1

Patuljsta kokinkina bijela 1-0

Češka kokoš 1-0

Patuljasta kokinina 0-1

Patuljasta kokinina 1-0

Detalj sa državne izložbe u Bjelovaru

Brame u Bjelovaru

Brama tamna 1-0

Brama crna 1-0

Perad na jubilarnoj izložbi Mađarskog Saveza

Paduanka crna 1-0

Kokinkina bijela 0-1

Japanske svilene

Kokinkina patuljasta crna 0-1

Hrvatska patuljasta 0-1

Hrvatska patuljasta 1-0

Hrvatska patuljasta 1-0

Hrvatska patuljasta 1-0

Perad na izložbi

ATRAKTIVNI BIJELI KUNIĆI

Bečki bijeli kunić

Ova pasmina kunića u Europi je dobro znana i cijenjena, kako iz sportskog uzgoja tako i kao u komercijalnom. Kod nas ga još uvijek uzgajivaći ne prihvačaju, već su se više okrenuli i zavoljeli njihovu srodnu braču, Bečkog plavog i pomalo sivog. Bečki bijeli kunić spada u srednje velike pasmine, jako je lijepog izgleda , a njegova težina doseže i do 5 kg. Ovu pasminu je uzgojio Bečki uzgajatelj Wielhem Mucke, a pasmina je priznata 1907. godine kao samostalna pasmina domaći kunića. Pasmina je nastala od bijelo plavih Holandski kunića, strogom selekcijom jedinkikoje su imale najmanje obojani obilježja. Tako se je posrečilo gospodinu Mucku, da uzgoji potpuno bijelog kunića s plavim očima. Naravno nastanku ovog kunića je pogodovala mutacija, koja nastupa ako se pojave nove genetske osobine koje se ustabile i zadrže u daljnjem uzgoju. Bečki bijeli kunić je po cijelom tijelu potpuno bijeli i ima plave oči, a mogu se nači i primjerci s s crvenim očima. Uglavnom takovi primjerci s crvenim očima su izgubili očinske genetske osobine (što se tiće pigmentaže), i tu pojavu nazivamo albinizmom. Idealne proporcije ovog kunića u tipu su; **2,5:1:1** (dužina : visina : širina). Iz iskustva uzgajivača, a i iz stranih literatura je vidljivo da se kod ovog kunića pojavljuje bolest zvana «epilepsija», pa ga uzgajivači izbjegavaju u uzgoju. Može se to pojaviti kod nekih jedinki, a uzrog toga je; uznemirenost životinja i velika buka u okolinini nastambi. Ako se to i pojavi životinja se upusti u divlji nekontrolirani bijeg u kavezu, a potom se kao mrtav prevrne na bok. Napadaj traje nekoliko sekundi, a potom se kunić ponaša kao da ništa nije ni bilo. S toga takove životinje treba izlučit iz daljnjeg rasploda i ostavljati samo one kod koji se «epilepsija» ne ukazuje. Gledajuči ovu pasminu u uzgoju dobra je za početnike, jedino što zahtijeva urednost i čistoću kaveza po radi svoje bijele boje.

Bečki plavi kunić

Ovaj kunić za razliku od Bečkog bijelog je dobro prihvačen kod naših uzgajivaća, i na našim izložbama je redovito zastupljen s oko 40 primjeraka. O njemu neču mnogo pisati, već bih skrenu pozornost našim uzgajivačima na slijedeče što oni zanemaruju. Naime radi se o slijedečem; kod ovog kunića treba vodit brigu o genetskoj podudarenosti. Ne pariti sve i svašta, već voditi brigu o bojama. Kod ovog kunića pokrovna boja po cijelom tijelu mora biti jednolična, srednje do tamno plava i jakog sjaja. Svijetlije ili tamnije životinje su manje vrednosti, stoga su na izložbama i slabije ocjenjene. Trbušna boja je više zagasitija, a oči sivo plave dok su nokti tamni. Donja boja je također plava, s time što je nešto svijetlija od pokrovne.
Ovo napominjem s toga što su zaključci seminara EE kongresa kuničarske sekcije održanog u Puli slijedeći;
Kod ocjenjivanja će se najviše vrednovati:
- Tip i oblik tijela
- Krzno
- Pasminska obilježja

Dakle skrečem pažnju izlagačima i uzgajateljima, da je ocjenjivanje krzna nadalje važnija stavka od pasminskih obilježja po naputku Europskog saveza.

Hotoski kunić ili Hotot

Ovo je izvorna Francuska pasmina, koja se je slučajno pojavila 1912. god., kod uzgojiteljice gđa.Bernhard iz Hotto u sjevernoj Francuskoj. Ona je to dobila mutacijo uzgajavši kuniće s crtežom (šarce). Pripada srednje velikoj pasmini, a težina mu doseže do 5 kg. Po izgledu i tjelesnoj konstituciji slići bijelom Bečkom kuniću, s razlikom što ovaj kunić ima okolo očiju crni okvir širine oko 5 mm i ne smije biti prekinut, dok su oči tamno plave. Pasmina je primjerena za uzgajivače početnike i, kod ove pasmine nije teško zadržati njegova obilježja. Skroman je u ishrani i srazmjerno brzo dobiva na težini. Ženke su brižne majke i dobre dojile. Zbog bijele boje po čitavom tijelu ova pasmina zahtijeva što bolje čiste kaveze. Kod nas u Hrvatskoj se također ovim uzgojem bavi malo uzgajivača, tako da je rijetko viđen na izložbama.

Branko Lončar

Bečki bijeli kunić

Bečki plavi kunić

Bečki sivi kunić

Hotoski kunić

ZAMORCI

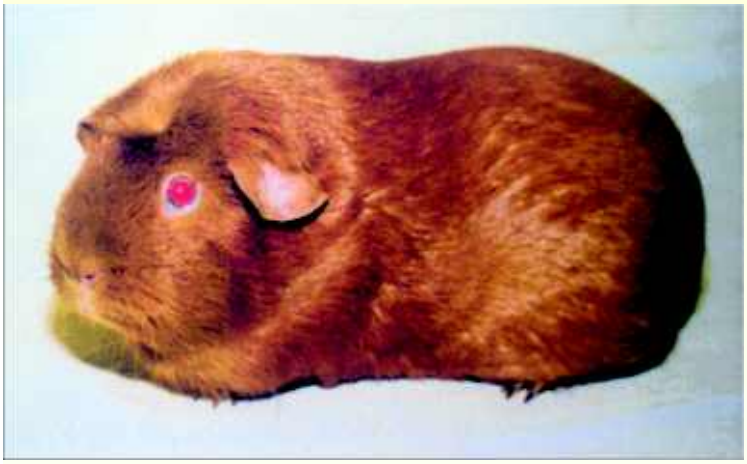

Engleski Krested bez rozete

U današnje vrijeme ne toliko kod nas, već u mnogim Europskim zemljama uzgoj zamoraca poprima sve veći zamah kod uzgajivača. Uzgoj pasminskih zamoraca kod nas je nadolazeći hobi, kojih će u buduće biti i veoma isplativ u komercijalnom smislu. U hobi centrima ljubitelji ovih malih životinjica ih sve više potražuju za kućne ljubimce. Omiljati su kod male djece, a i kod odraslih. Glede toga mi je namjera da Vas kao čitatelje malo više upoznam izgledom i obilježjima pasminskih zamoraca. U Engleskoj se uzgaja pod nazivom - Cavias, u Njemačkoj - Rassemeerschwen, u Sloveniji - Morskih praščići, a kod nas u Hrvatskoj "zamorci". U uzgoju se zamorci uglavnom pojavljuju; jedno bojni s glatkom dlakom, morske boje u dvobojnoj i trobojnoj varijanti, zamorci s dugom dlakom, te zamorci s specifičnom dlakom (sa rozetom ili bez).

Naj poznate i priznate psmine:

- Aguti s glatkom dlakom
- Saten
- Reks
- Rozeta
- Rozeta – saten
- Angora
- Šelti
- Koronet
- Teksel
- Alpaka
- Merino

Opći propisi

Kod pasminskih zamoraca na izložbama sve osobine se gledaju ujedinjeno. Tako da se gleda dobro mišićavo tijelo koje mora dolazit do izražaja, dobro razvijena široka glava, kratak i snažan zatiljak (šija), a glavna osobina su istaknuta široka, dobro mišićava i razvijena leđa. Prsa su također široka i dobro mišićava, zatvorena i snažno građena. Leđa trebaju nastojati biti široka, ne ispružena, već dobro ispunjena i lijepo zaobljena. Noge su kratke i snažne. Prednje noge imaju uvijek četiri (4), a zadnje tri (3) prsta. Snažna glava ispoljava pripadajuću širinu između očiju i u šiju s jednom lijepomzaobljenom njuškom (gubica), nosna kost je malo povinuta a obrazi dobro razvijeni. Uši moraju biti mesnata, vodoravno priljubljene, u sredinimalo valovita i spuštena (malo obješena). Oči su okruglo velike, sjajne i malo izbočene. U gornjoj čeljusti zamoraca nalazi se dvoje (2) sjekutića, a sa strane četiri (4) zuba kutnjaka. U donjoj čeljusti također dva (2)sjekutića i četiri (4) zuba kutnjaka.

Način natjecanja

Ocjenjivanje i natjecanje na svim izložbama se izvodi po klasama; **C, B** i **A.**

Smjernice za težinu

Zamorci od 3 do 5 mjeseci starosti se svrstavaju u C klasu, kojima je tjelesna težina 450 – 850 grama.
Zamorci od 5 do 8 mjeseci starosti se svrstavaju u B klasu, kojima je tjelesna težina 850 – 1050 grama.
Zamorci od 8 na više se svrstavaju u A klasu, kojima je tjelesna težina 1050 grama – max. 1700 grama.
Dakle ocjenjivanje se vrši nakon vaganja po utvrđenim klasama, a ako životinja prelazi najveću dozvoljenu težinu slijedi diskvalifikacija s napomenom "pretežak". Životinje koje ne dosežu najnižu propisanu težinu se također diskvalificiraju s napomenom "prelagan".
Izloženi primjerci na izložbama se ocjenjuju u slijedeći sedam kriterija, čiji ukupni zbir ocjena iznosi 100 bodova.

Kriteri ocjenjivanja

1. Tip i oblik tijela 20 bodova
2. Glava, oči i uši 10 bodova
3. Izgled krzna, duljina i gustoća 10 bodova
4. Specifičnost pasminskih obilježja 15 bodova

4. Specifičnost pasminskih obilježja 15 bodova
4. Specifičnost pasminskih obilježja 15 bodova
7. Kondicija i tjelesna pripravnost 15 bodova

Ukupno 100 bodova

Nastavlja se u slijedečem broju u koliko će prevladavat interes čitatelja!

Branko Lončar

Trobojni s glatkom dlakom

Intezivno zlatni naranđastog tona s tamno smeđim očima

Crna točka - strah uzgajivača kanarinaca-

Svake godine susrećemo se s ugibanjem mladih u gnijezdu nakon izlijeganja dva, tri ili četiri dana starosti. Moramo ustanoviti uzrok ugibanja, a najčešće je proljev ili crna točka na rbuhu. Kod ovog zadnjeg znamo da mladi izležen s crnom točkom nema mogućnosti preživjeti. Poneka gnijezda su pošteđena od ove anomalije, a druga imaju jedno do dva mlada ptića s crnom točkom.

Veterani i iskusni uzgajivači znaju da je u pitanju jetra ili crijeva, a uzrok može biti u nepravilnom razmnožavanju srodnih ptica. (ptica koje su u bliskom krvnom srodstvu) kod kojeg može doći do nepravilnosti u razvoju, tada se određeni broj ptica rađa s slabijim sustavom crijeva i jetre. Po mišljenju nekih uzgajivača ptica, uzrok crne točke je upala jetre.

Ova upala je često i naša osobna greška. Prehrana ptića od njihovog izlijeganja visoko kvalitetnom proteinskom hranom (pastoncino) uzrokuje crnu točku. Kako znamo nakon izlijeganja ptić ima dovoljno žumanca u svom organizmu da preživi prvih 24 do 48 sati. No kada od prvog dana dajemo mekanu jajčanu hranu, ekstra opterećujemo njihovu već slabu jetru. Prouzrokovana upala može izazvati krvarenje zbog čega trbušna šupljina male ptice postaje crna i ugibanje nastupa brže.

Dali su mladi bez ponoći izgubljeni ? Ove godine imao sam «sreće» da nađem nekoliko mladih ptića s crnom. Slučajno je to bio četvrti izleženi ptić u gnijezdu. Zbog toga što ne volim izgubiti mlade bio je problem prebaciti ptića pod drugi par. Mekanu hranu nisam davao, osim zelene hrane (klijavo sjeme, jabuka). Kontrolirajući gnijezdo 6 sati poslije, mogao sam utvrditi da se je crna točka smanjila. Dan poslije još se upola smanjila, a poslije 2 dana potpuno je nestala. Sve to vrijeme nisam davao mekanu jajčanu hranu, jedino dva puta na dan svježu zelenu hranu. Mladi za to vrijeme nije oslabio, a niti zaostao u razvoju iza svoje braće u drugom gnijezdu. Poslije tri dana početa je prehrana mekom jajćanom hranom (pastoncino) što je mladunče normalno prihvatilo. Ovaj način je ponovljen kod slijedeće crne točke sa isto toliko uspjeha. Ovim načinom spasio sam nekoliko mčadih koji su Ksnije stasali u prelijepe ptice.

Mladen Zjača

Kanibalizam kod ptica

Pod pojam kanibalizma svrstavamo sve oblike nasilnog nanošenja ozljeda među pticama. Nanošenje ozljeda najčešće se manifestira čupanjem perja i ozljeđivanjem kože.

Uzročnici kanibalizma mogu biti različiti, a najčešće je istovremeno više čimbenika kanibalizma. Uzrok može biti neadekvatna ishrana, oskudna ishrana, nehigijenski uvjeti smještaja, zagađen zrak ugljičnim dioksidom, amonijakom, prejako osvjetljenje prostorije, prenaseljenost u prostoru za boravak ptica, neusklađen estrusni ciklus kod ženki. Nabrojani uzročnici nisu nabrojani po važnosti ili po učestalosti pojavljivanja nego kao načešći uzročnici što ne isključuje i druge uzročnike kanibalizma.

Čupanje mladih od strane ženke najčešća je pojava kanibalizma sa kojom se susrećemo. Ovaj vid kanibalizma javlja se kod ženki kada dolazi estrus (nagon parenja) prije nego što je završila s odgojem mladih u gnijezdu. U potrebi zadovoljavanja nagona da pravi novo gnijezdo poseže za perjem mladih kao materijalom za gradnju gnijezda. Ishrana u to vrijeme najrjeđe je uzročnik te pojave, jer se kod skoro svih uzgajivača u tom periodu najbolje hrane ženke s mladima. Moglo bi se pomisliti da ta obična ishrana požuruje ženku na estrus što nije točno. Uzrok je najčešće intenzivno i predugo svijetlo u prostoru gdje se ženka nalazi i sa često pridruženim uzrocima deficitarne ishrane u nekim manjim elementima i nehigijenskim smještajem. Intenzitet i produženo trajanje svijetla utiču na ubrzanje metabolizma što uzrokuje prijevremenu pojavu estrusa (nagona) i nervozu ženki i nezadovoljenje u nekim elementima može biti uzročnik da čupanjem i jedenjem perja ženka teži zadovoljiti te potrebe.

Posljedica ove pojave je često gubitak mladih iz tog legla, a ženka stiče naviku čupanja perja i to najčešće s istog dijela tijela mladih ptica. Otklanjanjem uzroka i brza reakcija uzgajivača da spriječi jače čupanje može spasiti mlade ptice i zadržati ženku u daljem rasplodu bez trajne loše navike čupanja mladih. Preporučeni intenzitet svijetla po metru kvadratnom podne površine treba biti oko 2,5 w, a ženku treba premjestiti u predio s manjim intenzitetom svijetla koje ne smije padati direktno na gnijezdo s mladima. Ako to ne možemo izvesti treba zasjeniti gnijezdo, ili promijeniti sijalicu, ili sijalicu obojiti plavom bojom jer plavo svijetlo djeluje smirujuće. Poboljšati ishranu mladih adekvatnom hranom koja zadovoljava hranidbene potrebe mladih ptica. Ukoliko nismo u mogućnosti osigurati ženkama visoko kvalitetnu hranu, pokušati će mo ženkama osigurati na pristupačnom mjestu u krletci dovoljno materijala za gradnju novog gnijezda, sipinu kost koja će zadovoljiti narasle potrebe za mineralima kod slijedećeg nošenja jaja, a za zabavu koju ptica ima pri konzumiranju djeluje smirujuće. Poželjno je davati voće, povrće, naklijalo sjeme i slično.

Nije dokazano da je pojava kanibalizma mladih nasljedna, mada treba pri selekciji odabrati mlade ženke od majki koje nisu čupale perje. Osobno iskustvo ide u prilog ovakvoj preporuci mada ne dokazuje nasljednost ove pojave jer se ona može izazvati i kod ženki koje provjereno nisu čupale mlade.

Kod volijerskog držanja ptica pojava međusobnog čupanja je dosta složena problematika. To treba preventivnim mjerama spriječiti, a kada se pojavi najhitnije treba rješavati jer mlade ptice mogu steći lošu naviku čupanja ptica.

Kako uočiti što je uzrok ovoj pojavi? Moramo pristupiti analitički, sistemom eliminacije uzročnika. Najčešći uzroci su ambijentalni uvjeti držanja, loša i jednolična ishrana, paraziti ili vanjski nametnici. Borba protiv ove pojave uključuje otklanjanje uzroka, smanjenje broja ptica u jednom prostoru, reguliranje intenziteta svijetla, poboljšanje prehrane, poboljšanje provjetravanja prostorije, osiguranje vode za redovito kupanje mladih jer su u različitom stupnju mitarenja (različite starosti) odstranjivanje povrijeđenih ptica, poboljšanje higijene sprječavanje nametnika da dođu u prostor za ptice, oslobađanje od vanjskih parazita (tekuti) i drugo. Ukoliko sve poduzete mjere ne daju rezultate, pticama treba dati rastvor kuhinjske soli u koncentraciji od 0,9 % u trajanju od 3 – 5 dana. Efekt ove mjere je uvijek vidljiv i može se ponoviti nakon tjedan dana, ali to ne isključuje o obvezno otklanjanje ostalih uzroka i obvezno provođenje gore navedenih mjera

Josip Marković

Zeba (Fringilla coelebs)

Zebe (Fringillidae9 su najčešće velike kao vrapci, kljun je čunjast kao u vrapca i boja je ponekad slična boji vrabaca, ali često su više ili manje šarene. Većina vrsta gnijezdi se u parovima (ne u skupinama) u ograničenim područjima osim u vrijeme parenja. Jedinke iste vrste često se združuju u veća ili manja jata. Rasprostranjene su po cijelom svijetu. Ima ih 5 podporodica sa 439 vrsta. U Europi živi 3 podporodice sa 32 vrste. Zebe imaju bijele pruge na krilima, bijelu trticu ili boje mahovine. Na krilima su dvije upadljive bijele pruge, vanjska krilna pera su bijela. U mužjaka je tjeme plavkasto sivo, lice crvenkasto, trbuh crvenkasto smeđ, leđa kestenasto smeđa, trtica zelenkasta, u ženki leđa svjetla, maslinasto smeđa, trbuh je svijetlo smeđ. Veličina zeba je između 14 i 16 cm. Rasprostranjene su po cijeloj Europi izuzev Islanda, sjeverne Skandinavije i Finske. Životni prostor su im miješane šume, parkovi, vrtovi i voćnjaci. Hrane se insektima i sjemenkama. Zimu provode u jatima, ali se često viđaju i u manjim grupama od dvije do pet, a mogu se vidjeti i pojedinačno. Tada svakodnevno posjećuju dvorišta i putove, skakuću tražeći hranu. Tih dana se ne boje i slobodno se približavaju ljudima. Karakteristično je da preko zime ostaju samo mužjaci dok se ženke sele. Razmnožavaju se u veoma udubljenim gnijezdima od vlakana, mahovine i travki (izvana su radi kamuflaže komadići kore i lišajevi) obloženih dlakama, vunom i perjem. Gnijezda prave na 2 do 10 metara visine u rašljama ili vodoravnim granama., tijekom godine gnijezdi se 2 puta od travnja do lipnja i snese po 4 do 6 smeđastih do zelenkastih jaja. Na jajima sjedi 13 do 14 dana. Mužjak i ženka brinu se o mladim čučavcima koji napuštaju gnijezdo sa 13 do 14 dana starosti. Pjesma zebe veoma je specifična i jasno se razlikuje od drugih pjevica. Njena pjesma je kratka ali veoma glasna. (pjev: ti- ti-ti ču-i-io).

Osobine mužjaka

Kljun: plavog čelika ljeti, smeđe sivi sa tamnijim vrhom zimi
Oči: tamno smeđe
Glava: crno čelo, prsten, zatiljak i potiljak plavkasto sivi, obrazi, ušno područje, gornja vilica, obrve koje prelaze sa ružičasto smeđeg na crveno smeđe, neke jedinke mogu imati bijele očne krugove
Leđa: kestenjasto smeđa
Ramena: sivo plava
Prsa: prelijevaju se od smeđe ružičastog na smeđe crveno, boje vinskog taloga.
Vrat: prelijeva se od smeđe ružičastog na smeđe crveno, boje vinskog taloga
Bokovi: trebaju biti uvijek iste boje kao i prsa
Trbuh: analno područje bijelo
Krila: velika letna pera crno smeđe boje, srednja letna pera smeđe crne boje sa žućkastim rubom na nižem donjem dijelu velikih pera, krilne pregrade bijele.
Trtica: maslinasto zelena obojena žutom
Rep: crnkasto smeđa pera obrubljena zelenom uzduž vanjskog stijega, vanjska pera imaju jednu veliku bijelu pjegu na njihovom donjem dijelu.
Noge i prsti: svijetlo smeđi.
Nokti: crnkasti.

Osobine ženke

Kljun: sivo smeđi
Oči: tamno smeđe.
Glava: sivo smeđa.
Leđa: sivo smeđa.
Ramena : smeđe bež
Prsa: sivo smeđa, mogu biti prekrivena ružičastim kod nekih južnih podvrsta
Vrat: sivo smeđ, dopuštena jedna svijetla zona.
Bokovi: sivo smeđi neizblijeđeni
Trbuh: analno područje prljavo sivo bijelo
Krila: poput mužjaka ili smeđija, krilne pregrade su manje bijele nego kod mužjaka sa žućkastim rubom na nižem donjem dijelu velikih pera, krilne pregrade bijele
Trtica: zelena okupana žućkastom bojom
Rep: iste osobine kao mužjak, ali zagasitije boje
Noge, prsti i nokti: kao kod mužjaka

Klasični nedostaci ženki i mužjaka

- nepravilne šare obraza
- krilne pregrade nepravilne i nepotpune
- zrcala nisu dovoljno vidljiva ili nisu simetrična
- bokovi previše svijetli
- nepravilne boje prsa

Maksimalni promjer prstena: 2,7 mm
Mutacije zeba: isabel, ahat, smeđa, pastel i opal

Zoran Dimitrijević

Ahat-Mutacija mužjak

Ahat-Mutacija ženka

Mužjak hrani mladog

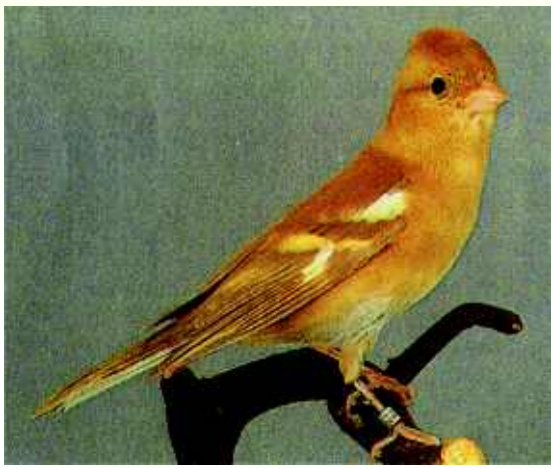

Isabel - mutacija ženka

Mužjak sa prirodnim perjem

Ženka sa prirodnim perjem

Prodajem brnske gušane žute, crvene, crne, plave i bijele, vrhunske kvalitete. Zvonko Vlahek, Prelog, tel. 098 426 295.

Prodajem tijekom cijele godine belgijske orijaše sivo smeđe i bijele. Milan Rakovčan, Bjelovar tel: 091 218 1344.

Prodajem norvić gušane i staronjemačke gušane. Vlado Petnjarić, Valpovo ,tel: 031 650 046

Prodajem 6 pari segedinskih visokoletača crnih i 3 para bejrutskih bradatih golubova (wamentaube), Pavin, tel: 098 412 906

Prodajem veoma kvalitetne golubove pokojnog supruga: satinete – 9 pari i jedan par pomeranskih gušana. Štefulj Danica tel: 040 821 649

Prodajem matično jato pomeranski gušana u plavoj,crnoj i bijeloj boji.Ivica Tomljenović Jazavica 156 Novska.Telefon 0917806903."

Tel. 098/412-906